ГАЗЕТА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ

Гомельскі універсітэт

№ 3 (885) | Аўторак, 21 лютага 1995г. | Газета заснавана ў верасні 1969 года | Выходзіць два разы ў месяц | Цана дагаворная

З ГАНАРОВЫМ ЗВАННЕМ!

За значны ўклад у развіццё беларускай навукі Указам Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнкі ад 13 лютага 1995 г. прысвоена званне "Заслужаны дзеяч навукі Рэспублікі Беларусь" рэктару нашага універсітэта Леаніду Аляксандравічу Шамяткову. З гэтай нагоды яго горача віншуе ўвесь калектыў ГДУ і жадае новых поспехаў у развіцці навукі і падрыхтоўцы маладых спецыялістаў.

АБМЕРКАВАЛІ НАРОДНЫЯ ДЭПУТАТЫ

9-га лютага адбылася чарговая сесія Гомельскага абласнога Савета народных дэпутатаў 21-га склікання. Савет разгледзеў пытанні аб ходзе рэалізацыі антыкрызіснай праграмы і перспектыве эканамічнага і сацыяльнага развіцця вобласці на 1995 год; аб бюджэце вобласці на 1995 год і аб выкананні бюджэту за 1993 год.

Пры абмеркаванні заслуханых пытанняў выступіў прарэктар нашага універсітэта па вучэбнай рабоце дэпутат М.М.Воінаў. Ён гаварыў аб неабходнасці распрацоўкі адзінай кадравай маладзёжнай палітыкі. У вобласці 6 вышэйшых навучальных устаноў. Ва ўмовах крызісу, няспыннага росту цэн мэтазгодна скаапераравацца і стварыць адзіную міжвузаўскую бібліятэку, адзіны міжвузаўскі творчы цэнтр, стадыён, падзяліцца месцамі ў студэнцкіх інтэрнатах.

Па абмеркаваных на сесіі пытаннях прыняты адпаведныя рашэнні.

ДАПАМОГА АД НЯМЕЦКІХ СЯБРОЎ

У майскім нумары нашай газеты за мінулы год паведамлялася, што паміж выкладчыкамі кафедры нямецкай і французскай моў ГДУ і пастарам Мюллерам і пані Вештэдт з г.Альтэнмедзінгена Германії завязаліся сяброўскія адносіны. Вынікам гэтага стала гуманітарная дапамога -- пішучыя машынкі, папера для друкавання, касеты з запісамі тэкстаў для пераказу, якая паступіла у наш універсітэт мінулай вясной у дапамогу выкладчыкам і студэнтам.

Нядаўна нямецкія сябры даставілі новы дар. На гэты раз -- кніжныя шафы, крэслы, капіравальную машыну і паперу для яе.

Фота У.Чысціка.

Гэты здымак быў зроблены на пасяджэнні Савета універсітэта 2-га лютага. Рэктар член-карэспандэнт АН Беларусі Л.А.Шамяткоў уручыў дыпломы прафесара і акадэміка Міжнароднай Акадэміі акмеалагічных навук доктару педагагічных навук з кафедры педагогікі Герою Сацыялістычнай Працы Міхаілу Афанасьевічу ДЗМІТРЫЕВУ.

ГОМЕЛЬШЧЫНА: СТАРОНКІ МІНУЛАГА

На такой тэме 15-16 лютага г.г. правялі навуковую канферэнцыю Гомельскі дзяржуніверсітэт імя Ф.Скарыны, Гомельская філія Згуртавання беларусаў свету "Бацькаўшчына", Гомельская абласная філія рэспубліканскага Фонду падтрымкі дэмакратычных рэформ імя Льва Сапегі.

На пачатку канферэнцыя праходзіла ў Гомельскім культурна-палітычным цэнтры. Уступнымі словамі яе пленарнае пасяджэнне адкрылі старшыня аргкамітэта канферэнцыі прарэктар нашага універсітэта па вучэбнай рабоце дацэнт М.М.Воінаў і старшыня рады Згуртавання беларусаў свету "Бацькаўшчына" Г.І.Сурмач. Было заслухана 2 даклады. Сааўтарам аднаго з іх -- "Краязнаўства Гомельшчыны і актуальныя праблемы збярэжання гісторыка-культурнай спадчыны" -- стаў намеснік дэкана гісторыка-юрыдычнага факультэта дацэнт Г.А.Аляксейчанка.

Затым канферэнцыя працягвала сваю работу ў вучэбным корпусе №1 нашага універсітэта па секцыях: "Гісторыка-культурная спадчына Гомельшчыны", "Гомельшчына ў кантэксце беларускага нацыянальнага адраджэння", "Фашысцкая акупацыя і антыфашысцкае супраціўленне на Гомельшчыне".

На секцыйных пасяджэннях выкладчыкамі нашага універсітэта было зроблена звыш 15 навуковых паведамленняў.

Узровень канферэнцыі быў дастаткова высокі. У ёй прынялі ўдзел доктар філасофскіх навук У.М.Конан з Нацыянальнага навукова-асветнага цэнтра імя Ф.Скарыны, навукоўцы з Інстытута гісторыі АНБ, БДУ, іншых вышэйшых навучальных устаноў, Нацыянальнага архіва Беларусі, выкладчыкі-гісторыкі і іншыя работнікі, якія маюць дачыненне да мінулага нашай Бацькаўшчыны і яе адраджэння.

НОВАЕ НАВУКОВАЕ ТАВАРЫСТВА

У Беларускай політэхнічнай акадэміі прайшоў 1-ы Беларускі ўстаноўчы кангрэс па тэарэтычнай і прыкладной механіцы -- "Механіка-95", арганізаваны Міністэрствам адукацыі і навукі АН Рэспублікі Беларусь. На гэтым форуме разгледжаны даклады вядучых вучоных аб сучасных праблемах механікі, вызначаны шляхі яе далейшага развіцця ў Беларусі. Кангрэс з'явіўся значным крокам у мэтах інтэграцыі навуковых школ і выхаду на міжнародны ўзровень. У яго рабоце ўдзельнічала каля 280 вучоных, з іх 5 акадэмікаў, 3 члены-карэспандэнты АН Беларусі, 80 дактароў навук, у тым ліку вучоныя з Расіі, Украіны, Польшчы, Германіі.

Ад Гомельскага дзяржуніверсітэта былі прадстаўлены пленарны даклад аўтара гэтых радкоў "Метады рашэння кантактных задач для цел з кампазітаў", а таксама паведамленні Г.М.Дзёмава, Г.В.Фаміной, А.В.Лубачкіна, Е.А.Ружыцкай. Г.А.Карасёвай, Ю.А.Кашына.

Кангрэс выбраў пастаяннадзеючы аргкамітэт, у які ўвайшлі вядомыя вучоныя -- акадэмікі М.С.Высоцкі, Б.А.Калавандзін, член-карэспандэнт АН Беларусі Ю.М.Плескачэўскі, д.ф.-м.н. Ф.М.Кірылава і іншыя, арганізаваў Беларускае таварыства інжынераў-механікаў з прэзідэнтам акадэмікам М.С.Высоцкім.

Жадаючыя могуць стаць членамі гэтага таварыства. Наступны кангрэс будзе праводзіцца праз тры гады.

В.МАЖАРОЎСКІ,
доктар тэхнічных навук, прафесар кафедры ВМ і праграміравання, член аргкамітэта кангрэса.

З Савета універсітэта

ВА ЎМОВАХ ГЛЫБОКАГА КРЫЗІСУ

(Са справаздачы рэктара чл.-кар. АНБ Л.А.Шамяткова)

Цяжка цяпер рабіць любую справаздачу без спасылак на паглыбленне эканамічнага крызісу. Коратка сказаў пра яго і Л.А.Шамяткоў. І тут жа перайшоў да прыемнага: нарэшце пасля доўгіх чаканняў і спадзяванняў дазволена ў нашым універсітэце адкрыць спецыялізаваны савет па абароне доктарскіх дысертацый у галіне алгебры. Гэта — вялікае прызнанне поспехаў гомельскай алгебраічнай школы.

У 1994 годзе, як адзначалася далей у справаздачы, у ГДУ было выпушчана 700 спецыялістаў па дзённай форме навучання. 62 з іх атрымалі дыпломы з адзнакай. На жаль, 9 студэнтаў атрымалі нездавальняючыя адзнакі на дзяржаўных экзаменах.

Універсітэт закончылі і 5 замежных студэнтаў.

Былі перапрацаваны рабочыя навучальныя планы спецыяльнасцей "Руская мова і літаратура", "Беларуская мова і літаратура", распрацаваны і зацверджаны вучэбныя планы спецыялізацыі "Фізіка і тэхнічная творчасць", рабочыя вучэбныя планы спецыяльнасцей "Эканоміка і кіраванне вытворчасцю", "Гісторыя і замежная мова", набор на якія ажыццёўлены ў 1993 г. На спецыяльнасці "Бухгалтарскі ўлік, кантроль і аналіз гаспадарчай дзейнасці" адкрыты спецыялізацыі: "Улік, аналіз і аўдыт знешнеэканамічнай дзейнасці", "Улік, аналіз і аўдыт у банках". На спецыяльнасці "Геафізічныя метады пошуку і разведкі" адкрыты спецыялізацыі: "Нафтавая геафізіка", "Экалагічная геафізіка". У сувязі з пераходам на шматступенчатую сістэму вышэйшай адукацыі ў Рэспубліцы Беларусь праводзіцца работа па падрыхтоўцы бакалаўраў і магістраў па спецыяльнасцях: "Эканоміка і кіраванне вытворчасцю", "Бухгалтарскі ўлік, кантроль і аўдыт", "Фізічная культура і спорт", "Геалогія і разведка карысных выкапняў".

Павялічыўся аб'ём работы па арганізацыі практык.

Нямала праблем у арганізацыі навучальнага працэсу на завочным факультэце. На пачатак бягучага навучальнага года на ім на 11 спецыяльнасцях займалася 2667 студэнтаў. Аднак узровень іх ведаў жадае быць значна лепшым. Так, апошнюю летнюю экзаменацыйную сесію на "выдатна" здалі ўсяго 6 студэнтаў. А колькасць тых, хто раней вучыўся на "выдатна" і "добра", знізілася больш чым удвая.

Варта адзначыць добрую пастаноўку работы па падрыхтоўцы дыпломных праектаў па кафедры ЭІ і АСК /заг. дацэнт С.Н.Гавейка/.

Крытычная сітуацыя на кафедры "Правазнаўства" /заг. Ю.А. Ключнікаў/. На сённяшні дзень не праводзяцца заняткі са студэнтамі-завочнікамі па міжнароднаму і гаспадарчаму праву, па спецыялізацыях на 3 і 4 курсах. Такая ж сітуацыя можа скласціся і на кафедрах замежных моў.

Насцярожваючыя факты маюць месца пры арганізацыі заняткаў на 1, 3, 4 курсах спецыяльнасці "Беларуская мова і літаратура".

Па-ранейшаму востра стаіць пытанне з забяспечанасцю заняткаў аўдыторным фондам. Вучэбнаму аддзелу варта таксама перагледзець і парадак планавання кансультацый для выкладчыкаў кафедр, якія працуюць на завочным факультэце.

Значную ўвагу Л.А.Шамяткоў удзяліў кадравым праблемам. На 1994-95 навучальны год зацверджаны штат прафесарска-выкладчыцкага саставу ў колькасці 597 адзінак па бюджэту і 9 -- за кошт каштарысу спецсродкаў. На 1 студзеня г.г. у штаце налічвалася 519 выкладчыкаў, з якіх 8 — за спец сродкі. У параўнанні з папярэднім навучальным годам колькасць выкладчыкаў павялічылася на 17 чалавек. Летась на выкладчыцкую працу ва універсітэт прынята 12 маладых спецыялістаў. Адначасова выбылі па розных прычынах 23 выкладчыкі.

На 1 студзеня сярод ППС налічвалася 24 доктары навук і 21 прафесар, 231 кандыдат навук і 164 дацэнты. На пачатак бягучага года мелася 78 вакансій. У выніку 151 выкладчык працуе па сумяшчальніцтву.

Ва універсітэце 186 чалавек пенсійнага ўзросту: 59 выкладчыкаў і 127 супрацоўнікаў. Летась па конкурсу на 5-гадовы тэрмін выбрана 98 выкладчыкаў.

Нягледзячы на эканамічныя цяжкасці ў краіне, гаварыў далей Л.А.Шамяткоў, рэктарат, прафкомы імкнуліся наладзіць быт, адпачынак і аздараўленне супрацоўнікаў і студэнтаў. За мінулы год па лініі прафкома ўмацавалі здароўе 267 чалавек. Вялікую дапамогу ў аздараўленні выкладчыкаў і супрацоўнікаў аказаў Адэскі дзяржуніверсітэт. Пры размеркаванні пуцёвак перавага аддавалася няпоўным сем"ям, хворым дзецям і інвалідам аварыі на ЧАЭС. 210 членам прафсаюза была аказана матэрыяльная дапамога.

Прафком укладваў сродкі для правядзення культурна-масавых мерапрыемстваў. Пры актыўным садзейнічанні яго старшыні Г.І.Варатніцкага пастаўляліся для продажу прадукты і прамысловыя тавары.

Пастаянна вядзецца работа з дачнымі кааператывамі, якіх ва універсітэце ўжо сем.

У меру сваіх магчымасцей аздараўленнем будучых спецыялістаў займаецца прафком студэнтаў. Летась [illegible] яго пуцёўках у санаторыях умацоўвала здароўе 59 чалавек, 37 студэнтаў правялі вольны час у дамах адпачынку, 197 -- на турбазах і ў пансіянатах. Усім студэнтам, якія вучацца за кошт бюджэту, у снежні была аказана матэрыяльная дапамога па 12 тыс. руб., а дзецям-сіротам, студэнтам, у якіх няма аднаго з бацькоў, і тым, у каго ўжо ёсць дзеці -- у памеры стыпендыі.

Навучальны працэс, праца выкладчыкаў, вучоба студэнтаў залежаць ад многіх паказчыкаў, узгодненасці работы падраздзяленняў, у тым ліку бібліятэкі, гаспадарчай часткі. У справаздачы рэктара іх дзейнасць знайшла належнае адлюстраванне.

За мінулы год бібліятэка папоўнілася на 24664 друкаваныя выданні. У яе фонды паступіла звыш 8 тыс. экз. літаратуры на англійскай мове па розных галінах ведаў, атрыманай бясплатна [illegible] міжнароднай арганізацыі "Сусветнае бачанне" у якасці дабрачыннай дапамогі. І хаця ва універсітэцкай бібліятэцы цяпер налічваецца звыш 880 тыс. друкаваных выданняў, па-ранейшаму застаецца нявырашаным пытанне па задавальненню чытачоў па эканамічных і гісторыка-юрыдычных выданнях.

На капітальны рамонт універсітэту ў мінулым годзе было выдзелена 252,9 млн.руб., а затрачана амаль 275 млн. Вядзецца капітальны рамонт інтэрната N 2 і бягучы рамонт усіх вучэбных карпусоў і інтэрнатаў. Хутка будзе ўведзены ў эксплуатацыю фізкультурна-аздараўленчы комплекс. За мінулы год набыта мэблі, гаспадарчых тавараў, тэхнічных сродкаў, запчастак амаль на 90 млн.руб.

ЦЯЖКА СЁННЯ І НАВУЦЫ

(Са справаздачы прарэктара па навуковай рабоце прафесара А.М.Сердзюкова)

Выкананне тэматычнага плана НДР

Навукова-даследчая дзейнасць універсітэта ў справаздачным 1994 г. ажыццяўлялася ў крайне напружанай фінансавай абстаноўцы. Намаганні, якія прыкладае Міністэрства адукацыі і навукі Рэспублікі Беларусь па нарошчванню аб'ёмаў фундаментальных і пошукавых даследаванняў, што фінансуюцца з дзяржбюджэту, у пэўнай ступені дазваляюць стабілізаваць эканамічную сітуацыю. Навуковыя калектывы, падраздзяленні, лабараторыі ГДУ не толькі працягваюць сваю дзейнасць, але і як сведчаць вынікі года, дабіліся пэўных поспехаў. За апошні год пашырылася міжнароднае навуковае супрацоўніцтва, павялічылася колькасць публікацый, манаграфій, артыкулаў, многія выкладчыкі, навуковыя супрацоўнікі прынялі ўдзел у канферэнцыях і сімпозіумах.

Тэматычны план універсітэта выкананы ў поўным аб'ёме. На пачатак года поўны аб'ём даследаванняў склаў 55,4 млн.руб. (з улікам дэнамінацыі). На канец 1994 года агульны аб'ём НДР склаў 318,1 млн.руб., усяго ў мінулым годзе выконвалася 55 тэм, у тым ліку 14 -- па праграмах. Вучонымі ГДУ выконваліся работы па 9-ці рэспубліканскіх навукова-тэхнічных праграмах, акрамя таго, вяліся НДР па трох міжвузаўскіх праграмах фундаментальных даследаванняў Мінадукацыі і навукі Рэспублікі Беларусь, 2 работы фінансаваліся рэспубліканскім Фондам фундаментальных узаемадзеянняў.

Задача навуковых груп, калектываў, лабараторый, кафедр ГДУ прыкласці максімум намаганняў па ўдзелу ў рэспубліканскіх конкурсах, праграмах, міжнародных праектах на атрыманне фінансавання па фундаментальных і прыкладных даследаваннях. Гэта адзіны шлях да выжывання ў рамках складваючайся канкурэнцыі за крыніцы фінансавання НДР.

Удзел ГДУ ў канферэнцыях і выстаўках

У маі 1994 г. ва універсітэце прайшла Міжнародная матэматычная канферэнцыя, прысвечаная 25-годдзю ГДУ імя Ф.Скарыны. Для ўдзелу ў яе рабоце былі запрошаны вядучыя вучоныя краін СНД, сярод якіх было больш 20-ці дактароў і 25-ці кандыдатаў навук.

На базе ГДУ ў кастрычніку мінулага года праходзіла Рэспубліканская навукова-практычная канферэнцыя, прысвечаная развіццю навуковых асноў удасканалення педагагічнай практыкі студэнтаў. Яе асноўным арганізатарам стала кафедра педагогікі. На канферэнцыі акрамя прафесарска-выкладчыцкага саставу ГДУ выступілі прадстаўнікі навучальных устаноў рэспублікі. У ходзе работы канферэнцыі былі распрацаваны метадычныя рэкамендацыі па далейшаму ўдасканаленню педагагічнай практыкі.

У красавіку на пасяджэнні Савета ГДУ прайшлі Скарынаўскія чытанні лаўрэатаў-пераможцаў конкурсу 1994 г. на лепшыя навукова-даследчыя работы прафесарска-выкладчыцкага саставу, выкананыя за апошнія 2-3 гады.

Выдавецкая дзейнасць

У 1994 г. агульны аб'ём выданняў універсітэта склаў 325,31 друк.арк. Было апублікавана 78 артыкулаў, з іх 9 -- міжнародных, 332 -- тэзісы, з іх 15 -- міжнародных, 4 -- брашуры, 6 -- прэпрынтаў, задэпаніраваны 3 рукапісы. У справаздачным годзе было выдадзена 12 кніг агульным аб'ёмам 117,6 друк.арк., з іх 4 манаграфіі, 2 вучэбныя дапаможнікі, 1 метадычны дапаможнік, 1 слоўнік.

Вынаходніцкая дзейнасць

У мінулым годзе атрымана 7 рашэнняў аб выдачы патэнтаў на вынаходніцтвы, з іх 4 рашэнні атрыманы па заяўках, пададзеных у Дзяржаўнае патэнтнае ведамства Рэспублікі Беларусь /Белпатэнт/, а 3 -- па заяўках, пададзеных у Камітэт Расійскай Федэрацыі па патэнтах і таварных знаках. У справаздачным годзе атрымана 9 патэнтаў на вынаходніцтва, з іх 3 -- патэнты СССР; 5 -- Расійскай Федэрацыі; 1 -- Рэспублікі Беларусь. Дзякуючы гэтаму, істотна ўзрос патэнцыял інтэлектуальнай уласнасці ГДУ: цяпер універсітэт з"яўляецца ўладальнікам 10 патэнтаў. Актывізавалася і ліцэнзійная работа. Упершыню атрыманы прапановы аб заключэнні патэнтных ліцэнзійных пагадненняў.

Сярод структурных падраздзяленняў лепшыя паказчыкі ў вынаходніцкай рабоце мелі ПНДЛ і кафедра агульнай фізікі. Актывізавалася вынаходніцкая работа на біялагічным факультэце.

Фінансаванне вынаходніцкай і патэнтна-ліцэнзійнай работы дазволіць актывізаваць гэтыя віды дзейнасці, а значыць, павялічыць асноўную частку інтэлектуальнай уласнасці, якая ствараецца ў ГДУ. Памнажэнне інтэлектуальнай уласнасці павялічвае верагоднасць атрымання прыбытку /даходу/ ва ўмовах рынкачнай эканомікі.

Навукова-даследчая работа студэнтаў

На кафедрах і ў навуковых лабараторыях ГДУ студэнты самастойна або ў сааўтарстве з выкладчыкамі выконвалі навуковыя работы ў галіне грамадскіх, гуманітарных, прыродазнаўчых і тэхнічных навук, на некаторых кафедрах працавалі навуковыя гурткі і семінары. У справаздачным годзе на конкурс было прадстаўлена 9 студэнцкіх навуковых работ.

2 з іх /аўтары -- студэнтка гісторыка-юрыдычнага факультэта А.Бабовіч і студэнтка філфака А.Жалезнякова/ узнагароджаны Дыпломамі Міністэрства адукацыі і навукі І ступені з прэміямі. Па дзве работы адпаведна другой і трэцяй ступеняў атрымалі ўзнагароды Міністэрства адукацыі і навукі.

У выкананні дзяржбюджэтных тэм /як савыканаўцы/ прынялі ўдзел 48 студэнтаў, у выкананні гасдагаворных тэм -- 5.

Падрыхтоўка кадраў

Яна ажыццяўляецца праз уласную аспірантуру, а таксама мэтавую аспірантуру і дактарантуру іншых ВНУ і навуковых устаноў. Прыём у аспірантуру ў мінулым годзе склаў 38 чалавек, у мэтавую аспірантуру накіраваны 2 чал., у дактарантуры вучацца 2 чал. У 1994 г. абаронены 4 кандыдацкія дысертацыі, 2 -- доктарскія.

Міжвузаўскае супрацоўніцтва

У справаздачным годзе працягвалі дзейнічаць 5 дагавораў, падпісаных раней, і заключаны адзін дагавор аб супрацоўніцтве. Мацнеюць і развіваюцца навуковыя і сяброўскія сувязі з Пекінскім сталічным універсітэтам, з Яньчжоўскім педагагічным універсітэтам, працягвае дзейнічаць дагавор аб супрацоўніцтве паміж Інстытутам фундаментальных і прыкладных даследаванняў Польскай Акадэміі навук і кафедрай оптыкі ГДУ, паміж Інстытутам нізкіх тэмператур і структурных даследаванняў ПАН /Варшава/ і ПНДЛ ГДУ, згодна пратакола аб супрацоўніцтве вядзецца сумесная работа паміж ГДУ і Універсітэцкім прафесіянізаваным Інстытутам "Інжынерыя менеджменту" /г.Клермон-Феран/. Адбыўся абмен дэлегацыямі па рэалізацыі праграмы Еўрапейскага таварыства ТЭМПУС-ТАСІС. Падпісана пагадненне аб супрацоўніцтве паміж кафедрай оптыкі ГДУ і універсітэтам г.Нанджынг /Кітай/.

ГОМЕЛЬСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ імя Ф.СКАРЫНЫ

АБ'ЯЎЛЯЕ ПРЫЁМ СТУДЭНТАЎ НА I КУРС ДЗЁННАГА АДДЗЯЛЕННЯ НА 1995-1996 НАВУЧАЛЬНЫ ГОД

Ва універсітэт прымаюцца асобы, якія пастаянна пражываюць у Рэспубліцы Беларусь, а таксама грамадзяне Беларусі і беларусы, якія пражываюць за яе межамі. Звыш кантрольных лічбаў прыёму на падставе дагавораў з аплатай навучання могуць залічвацца жыхары іншых дзяржаў, а таксама грамадзяне Беларусі, якія станоўча здалі ўступныя экзамены, але не прайшлі па конкурсу. Колькасць выдзеленых месцаў у дадзеным выпадку вызначаецца прыёмнай камісіяй. Ва універсітэт прымаюцца асобы, якія маюць сярэднюю адукацыю.

Прыём заяў з 26 чэрвеня па 15 ліпеня. Уступныя экзамены праводзяцца **з 16 ліпеня**, залічэнне ў састаў студэнтаў **- да 5 жніўня.**

Паступаючыя на ўсе спецыяльнасці здаюць 3 конкурсныя экзамены, якія ацэньваюцца адзнакамі "5", "4", "3" і "2" /паступаючыя на спецыяльнасці "Правазнаўства" і "Фізічная культура і спорт" дадаткова здаюць па аднаму пазаконкурснаму экзамену/. Абітурыенты, якія не з'явіліся на экзамен без уважлівай прычыны або атрымалі адзнаку "2", да далейшых экзаменаў не дапускаюцца. Ніжэй у табліцы прыведзены пералік спецыяльнасцей і дысцыплін, па якіх здаюцца ўступныя экзамены.

№	Спецыяльнасць	Экзамены
1.	**Руская мова і літаратура**	1. Руская мова /дыктант/ 2. Руская мова і літаратура /вусна/ 3. Беларуская мова і літаратура /вусна/
2.	**Руская мова і літаратура і англійская мова**	1. Руская мова і літаратура /сачыненне/ 2. Англійская мова /вусна/ 3. Беларуская мова і літаратура /вусна/
3.	**Руская мова і і літаратура і беларуская мова і літаратура**	1. Руская мова /дыктант/ 2. Беларуская мова і літаратура /вусна/ 3. Руская мова і літаратура /вусна/
4.	**Беларуская мова і літаратура**	1. Беларуская мова /дыктант/ 2. Беларуская мова і літаратура /вусна/ 3. Руская мова і літаратура /вусна/
5.	**Беларуская мова і літаратура і англійская мова**	1. Беларуская мова /дыктант/ 2. Англійская мова /вусна/ 3. Беларуская мова і літаратура /вусна/
6.	**Англійская мова**	1. Англійская мова /вусна/ 2. Гісторыя Беларусі /вусна/ 3. Беларуская мова і літаратура /вусна/
7.	**Нямецкая мова**	1. Нямецкая мова /вусна/ 2. Гісторыя Беларусі /вусна/ 3. Беларуская мова і літаратура /вусна/
8.	**Матэматыка**	1. Матэматыка /вусна/ 2. Матэматыка /пісьмова/ 3. Беларуская мова і літаратура /вусна/
9.	**Бухгалтарскі ўлік, аналіз і аўдыт**	--/--
10.	**Эканамічная інфарматыка**	--/--
11.	**Эканоміка і кіраванне вытворчасцю**	--/--
12.	**Прыкладная матэматыка**	--/--
13.	**Фізіка /вытворчае і педагагічнае аддзяленні/**	1. Фізіка /вусна/ 2. Матэматыка /пісьмова/ 3. Беларуская мова і літаратура /вусна/
14.	**Фізіка і тэхнічная творчасць (педагагічнае аддзяленне)**	--/--
15.	**Аўтаматызаваныя сістэмы апрацоўкі інфармацыі**	--/--
16.	**Геалогія і разведка карысных выкапняў**	--/--
17.	**Гісторыя**	1. Гісторыя Беларусі /вусна/ 2. Замежная мова /вусна/ 3. Беларуская мова і літаратура /вусна/
18.	**Гісторыя і англійская мова**	1. Гісторыя Беларусі /вусна/ 2. Англійская мова /вусна/ 3. Беларуская мова і літаратура /вусна/
19.	**Гісторыя і нямецкая мова**	1. Гісторыя Беларусі /вусна/ 2. Нямецкая мова /вусна/ 3. Беларуская мова і літаратура /вусна/
20.	**Правазнаўства**	1. Гісторыя Беларусі /вусна/ 2. Матэматыка /вусна/ 3. Замежная мова /вусна/ 4. Беларуская мова і літаратура /вусна, пазаконкурсны экзамен/
21.	**Геаграфія**	1. Геаграфія /вусна/ 2. Замежная мова /вусна/ 3. Беларуская мова і літаратура /вусна/
22.	**Геаграфія і англійская мова**	1. Геаграфія /вусна/ 2. Англійская мова /вусна/ 3. Беларуская мова і літаратура /вусна/
23.	**Геаграфія і нямецкая мова**	1. Геаграфія /вусна/ 2. Нямецкая мова /вусна/ 3. Беларуская мова і літаратура /вусна/
24.	**Біялогія і хімія**	1. Біялогія /вусна/ 2. Хімія /вусна/ 3. Беларуская мова і літаратура /вусна/
25.	**Фізічная культура і спорт /аддзяленні спартыўнага ўдасканалення/**	1. Экзамен па спецфізпадрыхтоўцы 2. Біялогія /вусна/. 3. Беларуская мова і літаратура /вусна/ 4. Плаванне /пазаконкурсны экзамен/

Абітурыенты, якія паступаюць на ўсе спецыяльнасці /акрамя першых пяці, указаных у табліцы/ і якія не вывучалі беларускую мову і літаратуру і не маюць адзнак па гэтых прадметах у дакуменце аб сярэдняй адукацыі, здаюць экзамен па рускай мове і літаратуры /вусна/.

Без уступных экзаменаў залічваюцца пераможцы /I,II,III месцы/ рэспубліканскіх і міжнародных алімпіяд выпускнікоў школ і педвучылішчаў, праведзеных Мінадукацыяй Рэспублікі Беларусь у 1994-95 навучальным годзе па агульнаадукацыйных прадметах, якія паступаюць на адпаведныя спецыяльнасці.

Пераможцы /I,II,III месцы/ абласных і Мінскага гарадскога тураў алімпіяд выпускнікоў школ 1994-95 навучальнага года, якія праводзіліся органамі кіраўлення адукацыі Рэспублікі Беларусь па агульнаадукацыйных прадметах, пры паступленні на адпаведныя спецыяльнасці вызваляюцца ад уступнага экзамену па гэтай дысцыпліне з выстаўленнем адзнакі "5".

Узнагароджаныя пасля заканчэння школы залатым /сярэбраным/ медалём, скончыўшыя сярэднія спецыяльныя навучальныя ўстановы з адзнакай і паступаючыя на спецыяльнасці, пералічаныя ў табліцы за нумарамі: 1-5, 8, 13-16, 25, здаюць адзін прафілюючы экзамен /указаны ў табліцы першым, для спецыяльнасці "Фізічная культура і спорт" таксама пазаконкурсны экзамен па плаванню/ і пры атрыманні адзнакі "5" вызваляюцца ад астатніх экзаменаў. Пры атрыманні іншай станоўчай адзнакі яны працягваюць здаваць астатнія экзамены.

Універсітэт праводзіць папярэднюю здачу экзаменаў для найбольш паспяваючых слухачоў факультэта давузаўскай падрыхтоўкі і прафарыентацыі, а таксама для асоб, якія маюць дагаворы, заключаныя з універсітэтам прадпрыемствамі /арганізацыямі/ і абітурыентамі на падрыхтоўку спецыялістаў. У апошнім выпадку абітурыенты дапускаюцца да здачы прафілюючага экзамену і экзамену па беларускай мове і літаратуры /вусна/. Парадак допуску да папярэдніх экзаменаў вызначаецца прыёмнай камісіяй па прадстаўленню факультэта давузаўскай падрыхтоўкі і прафарыентацыі.

Асобы, якія будуць папярэдне здаваць экзамены, павінны да **16 мая** 1995 г. падаць у прыёмную камісію заяву на імя рэктара з фотаздымкам 3 х 4 см. **Папярэдняя здача экзаменаў праводзіцца з 20 па 28 мая.**

Асобы, якія атрымаюць пры папярэдняй здачы экзаменаў станоўчую адзнаку, вызваляюцца ад здачы адпаведнага экзамену ў перыяд уступных экзаменаў. Пры жаданні палепшыць атрыманую адзнаку можна ўдзельнічаць ў здачы прадмета ў перыяд правядзення ўступных экзаменаў. Канчатковай з'яўляецца адзнака, атрыманая на апошнім экзамене.

Для слухачоў падрыхтоўчага аддзялення выпускныя экзамены з'яўляюцца аднчасова і ўступнымі ва універсітэт. Пры жаданні палепшыць атрыманую адзнаку яны могуць удзельнічаць у здачы прадмета ў перыяд правядзення ўступных экзаменаў. Канчатковай з'яўляецца адзнака, атрыманая на апошнім экзамене. Слухачы, адлічаныя з падрыхтоўчага аддзялення, паступаюць ва універсітэт на агульных падставах.

Універсітэт аб'яўляе мэтавы прыём на дагаворнай аснове. Колькасць выдзеленых мэтавых месцаў вызначаецца прыёмнай камісіяй да пачатку ўступных экзаменаў.

Залічэнне ва універсітэт праводзіцца па конкурсу ў адпаведнасці з колькасцю балаў, набраных абітурыентамі на ўступных конкурсных экзаменах. Конкурс праводзіцца па спецыяльнасцях і аддзяленнях спецыяльнасці для спецыяльнасцей "Фізіка" і "Фізічная культура і спорт".

Залічваюцца абітурыенты ў наступнай паслядоўнасці:

-- абітурыенты, вызваленыя ад уступных экзаменаў;

-- абітурыенты, якія карыстаюцца правам пазаконкурснага залічэння;

-- медалісты, выдатнікі сярэдніх спецыяльных навучальных установаў, якія здалі прафілюючы экзамен з адзнакай "5" /для спецыяльнасцей, пералічаных ў табліцы за нумарамі: 1-5, 8, 13-16; 25/;

-- астатнія абітурыенты.

Па-за конкурсам пры атрыманні станоўчых адзнак на ўступных экзаменах залічваюцца:

-- воіны-інтэрнацыяналісты;

-- дзеці з сем'яў загінуўшых /памёршых/ або стаўшых інвалідамі ў час праходжання воінскай службы або працы ў складзе савецкіх войск на тэрыторыі дзяржаў, дзе вяліся баявыя дзеянні, а таксама дзеці з сем'яў ваеннаслужачых, загінуўшых /памёршых/ ў мірны час пры праходжанні воінскай службы;

-- круглыя сіроты і дзеці, якія засталіся без апекі бацькоў;

-- інваліды I і II груп, якім у адпаведнасці з заключэннем медыка-рэабілітацыйных экспертных камісій не супрацьпаказана навучанне ў ВНУ і якія могуць наведваць заняткі;

-- асобы, якія маюць ільготы ў адпаведнасці з арт.18 Закона Рэспублікі Беларусь "Аб сацыяльнай абароне грамадзян, якія пацярпелі ад катастрофы на Чарнобыльскай АЭС".

Пры роўнасці конкурсных балаў перавагу атрымліваюць:

-- медалісты школ, выдатнікі сярэдніх навучальных установаў;

-- асобы, якія маюць ільготы ў адпаведнасці з арт.19, 20, 23, 24, 25 Закона Рэспублікі Беларусь "Аб сацыяльнай абароне грамадзян, якія пацярпелі ад катастрофы на Чарнобыльскай АЭС"; інваліды III групы пры адсутнасці медыцынскіх супрацьпаказанняў;

-- прафесійна арыентаваныя абітурыенты /закончылі факультэт давузаўскай падрыхтоўкі і прафесійнай арыентацыі, маюць індывідуальны дагавор, стаж работы па спецыяльнасці, адпавядаючай абранай, або іншую прафесійную арыентацыю/;

-- абітурыенты, у якіх маці або бацька інваліды, або абітурыенты са шматдзетных сем'яў.

Паступаючыя ва універсітэт падаюць наступныя дакументы:

-- заяву на імя рэктара па адзінай форме;

-- дакумент аб сярэдняй адукацыі ў арыгінале;

-- 6 фотакартак памерам 3х4 см /здымак без галаўнога ўбору/;

-- медыцынскую даведку па форме 086 -у /паступаючыя на спецыяльнасць "Фізічная культура і спорт" дадаткова праходзяць медыцынскі агляд у Гомельскім абласным фізкультурным дыспансеры/;

-- дакументы, якія пацвярджаюць права карыстання льготамі і права рэалізаваць перавагу, прафесійную арыентацыю; мэтавае накіраванне, а таксама дакументы, якія пацвярджаюць асабістыя схільнасці таленты і ўменне абітурыентаў;

-- пашпарт прад'яўляецца ў прыёмную камісію па прыбыццю ва універсітэт /пры адсутнасці пашпарта прад'яўляецца даведка з фотакарткай, завераная ў пашпартным аддзеле РАУС/.

Усе пытанні, звязаныя з прыёмам ва універсітэт, канчаткова вырашаюцца прыёмнай камісіяй.

Дакументы накіроўваць на адрас: 246699, г.Гомель, вул.Савецкая, 108, Гомельскі дзяржуніверсітэт імя Ф.Скарыны, корпус №1, прыёмная камісія. Тэл. для даведак: 57-11-15.

Яўка на ўступныя экзамены -- па выкліку універсітэта.

ПРЫЁМНАЯ КАМІСІЯ.

З Савета універсітэта

ПРЫ ЖОРСТКІМ ФІНАНСАВЫМ РЭЖЫМЕ

(Са справаздачы галоўнага бухгалтара І.А.Куравай)

Па стану на 1-га студзеня 1995 г. баланс ГДУ ў актыве і пасіве склаў 3 мільярды 511 мільёнаў рублёў.

Набыта асноўных сродкаў і атрымана бясплатна на агульную суму 3 мільярды 197 мільёнаў рублёў.

Фінансаванне расходаў універсітэта па падрыхтоўцы спецыялістаў ажыццяўлялася летась за кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту. Каштарыс расходаў па бюджэту выкананы ў поўнай суме фінансавання з перарасходам па артыкулу 18 "Іншыя расходы" на суму 90 млн.руб. Прычына гэтага -- у росце цэн і тарыфаў на камунальныя паслугі /ацяпленне, гарачае водазабеспячэнне, водазабеспячэнне і каналізацыя/.

Рост цэн на камунальныя паслугі пастаянна апярэджваў паступленне на наш разліковы рахунак фінансавання. Плата ж за гэтыя паслугі спісвалася з рухунка ГДУ плацёжнымі патрабаваннямі на інкасо. Таму стрымлівалася асваенне астатніх артыкулаў каштарыса.

За 1994 год чакаўся перарасход сродкаў па іншых артыкулах на 450 млн.руб. Толькі дадатковае фінансаванне , якое паступіла 30 снежня ў суме 362 млн.руб. на камунальныя паслугі, дазволіла разлічыцца за работы, праведзеныя па капітальнаму рамонту будынкаў і збудаванняў, аказаць матэрыяльную дапамогу па 80 тыс. руб. кожнаму працуючаму, выплаціць датэрмінова заработную плату за другую палову снежня.

Адначасова было неасваенне сродкаў па артыкулу "зарплата" з-за наяўнасці вакансій прафесарска-выкладчыцкага саставу /сярэднегадавая колькасць -- 36 ставак/. На 1 студзеня 1995 г. заставалася 15 вакансій. Не асвоены і артыкул 14 "Набыццё мяккага інвентару". Часткова не асвоены арт.9 "Харчаванне дзяцей-сірот".

Цяжкасці ў фінансаванні, пастаяннае спісанне з нашага рахунку сродкаў за камунальныя паслугі і стрымліванне іх для своечасовай выплаты зарплаты выкладчыкам і супрацоўнікам, а таксама стыпендый студэнтам /за ўвесь 1994 год не было ніводнага іх зрыву /, змяненне шэсць разоў выкладчыкам і чатыры разы супрацоўнікам пасадавых акладаў у сувязі з ростам мінімальнай заработнай платы і стаўкі I разраду, моцна адбіліся на рабоце ўсіх падраздзяленняў. Але асноўная нагрузка легла на работнікаў уліку, планавага аддзела і аддзела кадраў.

Колькасць студэнтаў стацыянара на 1 студзеня 1995 г. перавысіла планавыя паказчыкі на 36 чалавек, а сярэднегадавы -- на 33. Гэта прывяло да перавышэння сум выплачаных стыпендый за кошт сродкаў бюджэту. Павялічыўся адток студэнтаў стацыянара на завочны факультэт, але, адначасова, вырасла колькасць студэнтаў, адноўленых на вучобу і пераведзеных з іншых ВНУ на стацыянар. Склалася сітуацыя, калі асобныя студэнты не будуць забяспечаны фінансаваннем, у тым ліку стыпендыяй. Далейшыя пераводы, аднаўленне студэнтаў на стацыянар за кошт сродкаў бюджэту магчымы толькі ў выключных выпадках.

Акрамя бюджэтных асігнаванняў для пакрыцця расходаў універсітэта на навучанне і падрыхтоўку спецыялістаў выкарыстоўваліся пазабюджэтныя сродкі. Асноўныя віды гэтых даходаў: навучанне беларускіх студэнтаў, слухачоў падрыхтоўчага аддзялення, аспірантаў, саіскальнікаў -- 63 млн.руб. Ад факультэта павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кадраў паступіла 36 млн.руб., за навучанне замежных студэнтаў і аспірантаў, магістраў, вучобу слухачоў падрыхтоўчага аддзялення мы атрымалі 97 млн.руб. Спонсарскія сродкі, ахвяраванні фізічных і юрыдычных асоб, сродкі на ўмацаванне матэрыяльна-тэхнічнай базы склалі ў агульнай суме 181 млн.руб. З іх 49 млн.руб. патрачана на набыццё абсталявання, 3 млн.руб. -- на капітальны рамонт, 13 млн.руб. на іншыя расходы. 72 млн.руб. пералічаны ў дзяржаўны бюджэт ў якасці падаткаў на дабавачны кошт.

З 1-га студзеня ў Рэспубліцы Беларусь пры Мінфіне створана казначэйства, якое забяспечвае кантроль за размеркаваннем сродкаў па ВНУ ў адпаведнасці з каштары[illegible]сам расходаў. Так, за першы месяц бяг[illegible]чага года наш універсітэт прафінансаваны ў суме 960,9 млн.руб. Для таго, каб забяспечыць выплату заработнай платы 2-га лютага, не прадставілася магчымым правесці абавязковыя плацяжы па падаходнаму падатку ў суме 32 млн.руб. і адлічыць 115 млн.руб. у фонд сацыяльнай абароны насельніцтва, што прывядзе да штрафных санкцый.

У сувязі з павелічэннем аб'ёму фінансавага дакументазвароту, з-за ўвядзення паартыкульнага фінансавання банкі не паспяваюць своечасова апрацоўваць дакументы. У выніку фінансаванне прыходзіць са значным спазненнем, што можа прывесці ў далейшым да несвоечасовай выплаты зарплат і стыпендый, расходаў на камандзіроўкі, павышэнне кваліфікацыі і г.д. Таму нам трэба працаваць у самым строгім рэжыме эканоміі, з улікам выдзяляемых сродкаў.

МУЖЧЫНЫ -- ДА ПЛІТЫ !

У дзень свята 8 Сакавіка ўсім жанчынам асабліва прыемная ўвага да іх. Ужо раніцай гэтага вясенняга дня яны чуюць словы віншаванняў, шмат заслужаных кампліментаў і чакаюць вызвалення ад традыцыйных хатніх клопатаў. Іх у гэтае свята бярэ на сябе мужчынская палова.

Конкурс "Сладкоежка", які праводзіўся ў праграме ММФ "Арт-сесія-94" ў лістападзе мінулага года, яскрава прадэманстраваў высокія кулінарныя якасці мужчын. Нездарма ж лепшымі майстрамі гэтай справы ва ўсім свеце заўсёды лічыліся менавіта яны.

Культурны цэнтр універсітэта запрашае ўсіх выкладчыкаў і супрацоўнікаў ГДУ на святочны вечар, прысвечаны жаночаму святу 8 Сакавіка і аб"яўляе конкурс сярод мужчын прафесарска-выкладчыцкага саставу, а таксама супрацоўнікаў і аспірантаў на лепшае прыгатаванне страў да святочнага стала. Увасабляючы рэцэпты сваіх фірменных страў -- гарачых і халодных, салатаў, дамашніх вінаў і лікёраў, кандыдарскай выпечкі, вы тым самым прыемна здзівіце жанчын і членаў журы, якія па вартасці ацэняць ваша майстэрства, фантазію і каханне да лепшай паловы чалавецтва -- жанчын. Усіх удзельнікаў гэтага незвычайнага конкурсу чакаюць каштоўныя прызы, а самага непераўзыдзенага -- Гран-пры.

Святочны вечар акрамя конкурсу ўключае і забаўляльную праграму, дзе вы зможаце павіншаваць жанчын усяго універсітэта, сваіх каханых і дарагіх жонак і маці, калег па працы. Выкарыстаўшы свабодны мікрафон і музычныя інструменты, вы зможаце паспяваць, пачытаць вершы, своеасабліва і цікава павіншаваць усіх са святам і, зразумела, запрасіць на танец.

Такім чынам, мы запрашаем усіх выкладчыкаў і супрацоўнікаў універсітэта **7-га сакавіка ў 17.00** ў фае актавай залы вучэбнага корпуса № 1.

Паважаныя мужчыны! Вашы заяўкі на ўдзел у конкурсе святочных страў мы чакаем **да 2-га сакавіка** па адрасу: вучэбны корпус № 1, ауд. 1-8 і 1-7а. Тэлефоны для даведак: 57-33-30 і 57-11-17.

КУЛЬТУРНЫ ЦЭНТР ГДУ. АРГКАМІТЭТ.

СЕМІНАР НА БІЯФАКУ

ПА ПРАБЛЕМАХ ЭКАЛОГІІ

На біялагічным факультэце нашага універсітэта праведзены семінар на тэму: "Экалогія: рэгіянальныя праблемы і экалагічная адукацыя". На яго былі запрошаны кіраўнікі ВНУ і НДІ г.Гомеля, абласнога камітэта па экалогіі, аддзелаў і ўпраўленняў па экалогіі абласнога і раённых выканкомаў, прадстаўнікі абласнога ўпраўлення і раённых аддзелаў адукацыі, загадчыкі кафедр экалогіі, выкладчыкі і студэнты біялагічнага, эканамічнага факультэтаў, фізічнай культуры, вучні школы-ліцэя N56.

З уступным словам на семінары выступіў рэктар універсітэта член-карэспандэнт АНБ, прафесар Л.А.Шамяткоў.

Затым дэкан біялагічнага факультэта дацэнт С.Ф.Алешка спыніўся на сучасных аспектах развіцця біялагічнага факультэта і праблемах падрыхтоўкі спецыялістаў -біёлагаў і эколагаў для патрэб Гомельскага рэгіёна. Аб экалагічных даследаваннях і экалагічнай адукацыі гаварыў у сваім выступленні намеснік дэкана біяфака па навуцы, д.б.н., праф. В.В.Валетаў. Старшыня абласнога камітэта па экалогіі М.А.Мачуленка расказаў аб [illegible]лагічнай сітуацыі і ахове прыроды ў Гомельскай вобласці. Намеснік дырэктара па навуцы Інстытута лесу АНБ д.с.-г.н., праф. У.Ф.Багінскі прысвяціў сваё паведамленне экалогіі лясных сатаварыстваў у сувязі з радыяцыйным забруджаннем.

Пры абмеркаванні заслуханых паведамленняў выступілі: намеснік дырэктара на НДР БелНДІ сельскагаспадарчай радыялогіі В.С.Аверын, выканаўчы дырэктар Гомельскага аддзялення Фонда Сораса Ю.І.Варонежцаў, дырэктар абласной праектна-пошуковай станцыі хімізацыі сельскай гаспадаркі В.К.Хоміч, намеснік пракурора Гомельскай прыродаахоўнай пракуратуры В.І.Бурлакоў, намеснік начальніка упраўлення аблвыканкома па радыяцыйнай абароне, бяспецы насельніцтва і экалогіі М.І.Ермакоў, галоўны ўрач Гомельскага абласнога цэнтра эпідэміялогіі і гігіены В.І.Ключановіч і выкладчыкі біялагічнага факультэта.

Праведзены семінар засведчыў, што нам яшчэ трэба шмат папрацаваць, каб палепшыць экалагічную сітуацыю на тэрыторыі, пацярпеўшай ад катастрофы на ЧАЭС, пашырыць падрыхтоўку спецыялістаў-эколагаў.

ФІЗКУЛЬТУРА СУПРАЦЬ РАДЫЯЦЫІ

У наш час, на жаль, адсутнічаюць рэкамендацыі па выкарыстанню сродкаў фізічнай культуры і спорту ў экалагічна забруджаных рэгіёнах рэспублікі. Важна падкрэсліць, што каштоўнасць пастаяннага выкарыстання фізічных практыкаванняў якраз і складаецца з таго, што разам з развіццём рухальных якасцей і навыкаў павышаецца неспецыфічная ўстойлівасць арганізма, у тым [illegible] і да ўздзеяння радыяцыі.

[illegible] якасці пацвярджэння сказанаму, прывяду некаторыя факты. У 1960 годзе ў доследах на жывёлінах высветлілася, што сістэматычныя фізічныя нагрузкі павышалі ўстойлівасць нават да пранікаючай радыяцыі.

Пасля рэнтгенаўскага абпраменьвання ў вялікай дозе /350 рэнтген/ у трэніраваных жывёлін аказалася амаль у два разы менш пашкоджаных клетак у кішэчніку, чым у нетрэніраваных. На думку даследчыкаў, у першых больш інтэнсіўна працякаюць аднаўленчыя працэсы, што прыводзіць да памяншэння шкоднага эфекту ў радыяцыі.

У доследах на жывёлінах /пацуках/ стварылі розныя рухальныя рэжымы, а затым абпраменьваннем праверылі на выжыванне. Першая група жывёлін -- кантрольная, знаходзілася ў звычайных умовах утрымання; другая -- "фізкультурнікі", атрымлівала ўмераную плавальную трэніроўку; трэцяя -- "спартсмены", трэніраваліся на калягранічных нагрузках. Аб устойлівасці да радыеактыўнага абпраменьвання меркавалі па ліку загінуўшых ад яго ў кожнай групе. Найбольш устойлівымі аказаліся "фізкультурнікі", на другім месцы -- "спартсмены" і найменш устойлівымі -- прадстаўнікі першай групы...

Падагульняючы гэтыя факты, можна зрабіць наступны вывад: фізічныя практыкаванні павышаюць устойлівасць да радыяцыі.

Даследаванні, праведзеныя на нашай кафедры, паказалі, што нават 24-дзённае знаходжанне школьнікаў Гомельскай вобласці на базе адпачынку "Залатыя пяскі" дазволіла павысіць узровень здароўя. Асаблівую эфектыўнасць аказваюць эмацыянальныя рухальныя гульні і эстафеты з бегам і скачкамі, якія праводзяцца тры разы ў тыдзень пры штодзённай ранішняй гігіенічнай гімнастыцы.

Даводзіцца шкадаваць, што аздараўленчая роля фізкультуры ў забруджаных раёнах вельмі недастаткова ўлічваецца адміністрацыйнымі органамі ўсіх узроўняў.

У рэкамендацыях, распрацаваных выкладчыкамі нашай кафедры, прапануюцца для тэрыторый з забруджаннем ад 1 да 5 кюры ўсе віды спорту пры абавязковай умове -- сістэматычным іх выкананні.

У зоне ад 5 да 15 кюры можна займацца ўсімі даступнымі відамі спорту ў закрытых памяшканнях, але іх трэба сумяшчаць з прагулкамі на паветры, пажадана каля вадаёмаў.

І, нарэшце, у зонах з забруджаннем вышэй 15 кюры займацца фізічнымі практыкаваннямі пажадана раніцай на свежым паветры або пасля дажджоў. Не трэба забываць, што вечарамі ў гэтых раёнах шмат радыяцыйнага пылу. Больш таго, заняткі павінны праходзіць пад кіраўніцтвам спецыяліста і, калі з'яўляецца стомленасць, нагрузка зніжаецца або наогул спыняецца.

Не трэба ігнараваць такой важнай гігіенічнай працэдурай, як лазня, не кажучы ўжо аб парылках і саўнах, якія не забараняюцца амаль нікому, не менш 1-2 разоў у тыдзень.

Ужо ўсім зразумела, што для нашых забруджаных раёнаў патрэбна спецыяльная аздараўленчая праграма /напрацоўка якой у нас ёсць/.

На жаль, гэтай праблеме пры разглядзе мер па "ліквідацыі" вынікаў аварыі на Чарнобыльскай АЭС не ўдзяляецца належнай увагі, хаця мы аб іх гаворым з трыбун навукова-практычных канферэнцый і выступаем у друку.

В.МАРЧАНКА,
ст. выкладчык кафедры фізічнага выхавання.

АБ ПРАВЯДЗЕННІ ПАДПІСКІ

НА АКЦЫІ ДРУГОГА ВЫПУСКУ СПЕЦЫЯЛІЗАВАНАГА ІНВЕСТЫЦЫЙНАГА ФОНДУ "ГЕНЕРАЛЬНЫ", ЯКІ АКУМУЛЮЕ ІМЯННЫЯ ПРЫВАТЫЗАЗЫЙНЫЯ ЧЭКІ "МАЁМАСЦЬ"

1. Дадзеныя аб фондзе

Фонд створан у мэтах развіцця рынку каштоўных папер, працэсу раздзяржаўлення і прыватызацыі дзяржаўнай маёмасці, сацыяльнай абароны найменш забяспечанай часткі насельніцтва краіны.

Фонд прыцягвае грашовыя сродкі грамадзян і юрыдычных асоб, імянныя прыватызацыйныя чэкі "Маёмасць" з мэтай ажыццяўлення інвестыцыйнай дзейнасці.

Акцыянерамі Фонду з"яўляюцца: таварыства з абмежаванай адказнасцю фірма "Август", Сцепаненка Н.Т., Куцько В.В.

2.Звесткі аб прадстаячым выпуску каштоўных папер

Адкрытае акцыянернае таварыства Спецыялізаваны Інвестыцыйны Фонд "Генеральны", акумулюючы прыватызацыйныя чэкі "Маёмасць", аб"яўляе адкрытую падпіску на акцыі другога выпуску на суму 995 000 000 /дзевяцьсот дзевяноста пяць мільёнаў/ рублёў.

Намінальны кошт адной акцыі 2500 рублёў. Выпускаемыя акцыі ўлічваюцца ў выглядзе запісаў на рахунках.

Акцыі выпускаюцца дзвюмя серыямі за грашовыя сродкі і імянныя прыватызацыйныя чэкі "Маёмасць".

Размер статутнага капіталу Фонду з улікам прадстаячай эмісіі аб"яўляецца 1 000 000 000 /адзін мільярд/ рублёў.

Сродкі, сабраныя ў ходзе падпіскі, будуць накіраваны ў статутны капітал Фонду і выкарыстаны для дасягнення мэтаў яго дзейнасці.

Падпіска на акцыі будзе праводзіцца на працягу трох месяцаў з моманту апублікавання гэтага паведамлення з 9.00 да 17.00 гадзін, акрамя суботы і нядзелі, па адрасу: г.Гомель, вул.Ланге, 17, тэл. 53-54-68 і г.Гомель, вул.2-ая Арудзійная, 15-А, тэл.53-65-54.

Падпіска можа быць спынена датэрмінова ў выпадку, калі сума сабраных сродкаў дасягнула аб'яўленага статутнага фонду.

У выпадку недасягнення ўзроўню падпіскі агульны сход акцыянераў зацвярджае фактычна набраны аб'ём статутнага капіталу Фонду, калі ён не супярэчыць дзеючаму заканадаўству.

Падпіска на акцыі будзе праводзіцца шляхам заключэння дагавору падпіскі на акцыі. У выпадках, прадугледжаных заканадаўствам, пры заключэнні дагавору падпісчык прадстаўляе даведку фінансавых органаў, якая пацвярджае законнасць паходжання сродкаў, што ўносяцца ў лік аплаты акцый.

Сродкі ў аплату набываемых акцый пералічваюцца на спецыяльны чэкавы рахунак N030000910 у Цэнтральным аддзяленні Ашчадбанка N31 г.Гомеля або разлiковы рахунак Фонду N467639 у АКБ "Сож" МФО 151501717 пасля афармлення дагавору падпіскі могуць быць выкарыстаны толькі для дасягнення дзейнасці Фонду.

У выпадку прыняцця рашэння аб адмове ад выпуску акцый сродкі, сабраныя ў ходзе падпіскі, вяртаюцца падпісчыкам пазней 30 дзён з даты прыняцця такога рашэння.

У падпісцы на акцыі можа быць адмоўлена ў выпадку датэрміновага спынення падпіскі, парушэння падпісчыкам дагавору аб падпісцы, непрадастаўлення дакументаў аб крыніцах сродкаў, якія інвесціруюцца ў акцыі Фонду на суму, што перавышае ўстаноўлены размер.

Больш падрабязна з праспектам эмісіі можна азнаёміцца па месцу правядзення падпіскі.

СПОРТ

УКЛАД У АГУЛЬНУЮ ПЕРАМОГУ

У Палацы лёгкай атлетыкі абласнога цэнтра прайшоў зімовы чэмпіянат Беларусі па лёгкаатлетычных шматбор'ях.

Студэнт факультэта фізічнай культуры Максім Марыненка, выступаючы па групе мужчын у сямібор'і, заваяваў сярэбраную ўзнагароду з сумай 5499 ачкоў.

У пяцібор'і наша студэнтка Наталля Сазановіч была ўдастоена бронзавай узнагароды-- 4052 ачкі.

У агульнакамандным заліку шматборцы Гомельшчыны занялі I месца, на наступных -- каманды Віцебскай вобласці і сталічныя спартсмены.

ДАСЯГНУЎ ЗАПАВЕТНАЙ МЭТЫ

Зусім нядаўна ў Гомельскім Доме фізкультуры і спорту "Спартак" прайшоў чэмпіянат Беларусі па грэка-рымскай барацьбе.

У вагавай катэгорыі да 68 кг наш студэнт Вячаслаў Каваленка заняў 4 месца, упершыню выканаўшы нарматыў "Майстар спорту Рэспублікі Беларусь". А вось Вячаслаў Макаранка ў вагавай катэгорыі да 82 кг узняўся на трэцюю прыступку п"едэстала гонару.

Зборная вобласці зноў, як і ў папярэднія гады, заняла 3 месца, уступіўшы камандам Гродзенскай вобласці і Мінска.

В.ЗАХАРАЎ.

ГОМЕЛЬСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ імя Ф.СКАРЫНЫ

аб'яўляе конкурс на замяшчэнне вакантных пасад па кафедрах:

-- усеагульнай гісторыі -- заг. кафедры;

-- англійскай мовы -- ст. выкладчыка;

-- эканамічнай інфарматыкі і АСК -- дацэнта /2/;

-- аўтаматызаваных сістэм апрацоўкі інфармацыі -- асістэнта;

-- бухуліку, кантролю і АГД дацэнта;

-- тэарэтычнай фізікі -- дацэнта;

-- фізвыхавання -- ст. выкладчыка;

-- псіхалогіі і давузаўскай падрыхтоўкі -- асістэнта.

Тэрмін падачы заяў -- не пазней І месяца з дня апублікавання паведамлення.

Заявы накіроўваць на адрас: 246699 г.Гомель, вул.Савецкая, 104.

РЭКТАРАТ.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў, цытат, эканамічных даных, асабістых імён, геаграфічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, каб у матэрыялах не ўтрымлівалася даных, якія не падлягаюць адкрытый публікацыі. Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не раздзяляючы пункту гледжання аўтара.

ЗАСНАВАЛЬНІК -- Гомельскі дзяржаўны універсітэт імя Ф.Скарыны.

Наш адрас: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104, пакой 1-18, тэл. 57-43-21.

Рэгістрацыйны № 221

Спонсары газеты -- НВП "Сучасныя тэхналогіі", прафком студэнтаў.

Газета набрана і зверстана на настольна-выдавецкім комплексе ІВЦ ГДУ, аддрукавана на Гомельскай фабрыцы "Палесдрук", г.Гомель, вул.Савецкая, 1.

Рэдактар Ул.П. БАЛОГА

Аб'ём 1 друк. арк.
Тыраж 1.500 экз.
Заказ 93
Падпісана да друку 17.02.95.